

(OVERSAT)

23.03.2022

FM2022/25

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

Vi skal hermed fra Siumut fremlægge vore bemærkninger om forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension.

Under efterårssamlingen i forbindelse med Finanslovsarbejdet, blev der vedtaget nogle ubetydelige ændringer vi var utilfredse med i forbindelse med alderspension og førtidspension. Årsagen til vores deltagelse var den enkle, at vi blev lovet, at der ville ske mærkbare forandringer fra i år ved ændring af Inatsisartutloven om alderspension og førtidspension.

Der står godt nok skrevet i Inatsisartutloven omkring alderspension, at pensionsalderen er 67 år, men ... hustruens eller ægtefællens indkomst er desværre afgørende for om man nedsætter alderspensionen, dette var der en del ældre og førtidspensionister som måtte erkende, idet de ikke fik mærket noget til forhøjelsen af pensionsbeløbet.

I nærværende forslag foreslås det, at enlige og par som alderspensionister forhøjes med et beløb på kr. 9.000. Vi forstår dette således at ægtepar med alderspension tilsammen vil få 18.000 kr. mere om året.

Men vi tvivler dog på, at den enlige alderspensionist vil få 9.000 kr. mere om året, fordi man ikke har sikret sig om det nu også er rigtigt, at vedkommende vil få 9.000 kr. mere om året. Her tænker vi på, at den enlige pensionist jo er ganske alene om, at betale sine regninger og når så først den enlige pensionist er blevet genberegnet af det offentlige i forbindelse med boligsikring og deslige, får hun sine tilskud udbetalt. Men når det beløb hun får i hånden bliver større, så kan vi se, at de tilskud der ellers gives nu skal nedsættes og det betyder, at den stigning i alderspensionen der er givet, vil blive tilsvarende ædt op og vedkommende vil ikke mærke noget til stigningen. Dette vil sandsynligvis også få samme virkning for ægtepar.

Udover førtidspensionsbeløbet foreslås det også, at man helt uden nogen virkning forhøjer det beløb man må tjene som indkomst dette er sig selv udmærket, men dog vil det være således, at hvis man har en ægtefælle, som sidder i en god stilling, så vil man til enhver tid blive trukket i sit beløb.

De borgere der får alderspension eller førtidspension, er mennesker der som regel i mange år allerede har arbejdet og som i mange tilfælde er slidt ned, og deres erhvervsevne er derfor også nedsat.

De borgere der i mange år har oppebåret alderspension eller som får førtidspension, og som kan arbejde en lille smule, eller som har en ægtefælle med en god indkomst, de vil altid blive straffet; lad os i fællesskab få sat en stopper for det system.

Lad os dog et kort øjeblik fejre, at alderspensionisten eller førtidspensionisten med en arbejdsuge på blot ti timer er begyndt, at kunne få lidt ud af at arbejde "uden absolut at skulle straffes for det".

Der er rigtig mange steder hvor vi mangler arbejdskraft og selv med lidt deltidsarbejde vil vi kunne klare os selv til stor glæde og udbytte for såvel det offentlige som for personen selv. Der kan vel ikke herske tvivl om, at vi alle ønsker at komme en smule tættere på en god velfærd.

Det vi ønsker fra Siumut er, at alderspensionen og førtidspensionen er en mulighed for det enkelte menneske og som derfor ikke skal begrænse individet, vi har alle som udgangspunkt ret til at gøre noget for at vi hver især kan få det bedre.

Vi har længe gået og ventet på og glædet os til og været spændte på Landsstyrekoalitionens forslag til alderspensionen og førtidspensionen.

Det som vi nu så længe har glædet os til og været så spændte på og som nu endelig fremlægges, det må vi nok indrømme, at det nok ikke er verdens mest glædelige og opløftende ting vi har oplevet. De ting man har fremlagt som løsningsforslag er ikke løsninger. Under valgkampen blev det sagt, at man ville nærme sig de danske forhold og bruge denne standard, og landsstyrekoalitionens lovede os alle, at man hurtigst muligt og ganske mærkbart ville forhøje pensionerne, det var ihvertfald budskabet til vælgerne.

I det forslag der nu er lagt frem for os, er det ganske tydeligt, at der ikke er ret meget der vil kunne glæde alderspensionister og førtidspensionister. For rent faktisk er det således, at når vi har et behov for at have et sted at bo og også har andre behov, der skal dækkes og derfor får boligsikring og andre tilskud, så vil det beløb der er afsat til en forhøjelse, blive ganske barberet helt ind til knoglen og derudover vil skatten vel tage resten.

Vi ønsker fra Siumut, at man i udvalget får undersøgt sagen ganske nøje inden forslaget skal andenbehandles. Fordi spørgsmålet ganske enkelt er, hvor meget den foreslåede forhøjelse som minimum vil betyde for alderspensionisterne og førtidspensionisterne, og om de overhovedet vil kunne mærke nogetsomhelst til forhøjelsen.

Består Landsstyrekoalitionens arbejde ikke bare af tomme ord?

Vi vil derfor fra Siumut på det foreliggende grundlag ønske, at man i udvalget endvidere skal tage stilling til følgende ting og samtidig få ledt efter hvordan man kan få lukket det økonomiske gab der er opstået:

- At det beløb som udbetales månedligt for en person som minimum skal forhøjes med 10.000 kr. pr. måned.
- At alderspensionen og førtidspensionen som udbetales ikke længere skal kunne sidestilles med ægtefællens indkomst og ikke længere skal nedsættes, fordi man skal være respektfuld overfor den individuelle persons integritet og lade være med at skade personens liv.
- At de mennesker der ønsker at have arbejde ved siden af pensionen ikke skal trækkes herfor, fordi det bør være således, at hvis man til trods for at man er pensioneret og stadig føler at at have noget at give i form af et arbejde, så skal man ikke forhindre dette, ikke mindst så længe vi bliver ved med, at have brug for tilkaldte arbejdere udefra, så er det jo et udtryk for, at der er brug for alle der kan arbejde.
- At man ikke skal betale skat af det man får udbetalt, for når man først er blevet ældre og ikke længere arbejder, så forsørger man ikke længere samfundet og det skal man kunne regne med og det kan ikke siges tydeligt nok.
- Vi ser fra Siumut sådan på det, at man i udvalget endvidere må få vurderet den gældende skatteprocent.

Med disse bemærkninger anbefaler vi, at man i udvalget får afklaret de her rejste spørgsmål og får undersøgt tingene grundigt.

Jess Svane, Siumut